

2012-imuit 2020-mut ilinniartunut inissat

Ilinniartut

- 2020-mi ukiumut ilinniartut 773-iusimapput. 2019-imut sanilliullugu 4 pct.-inik amerlanerupput. Taamaattumik 2012-imut sanilliullugu 177-inik ikinnerupput.
- Ilinniartut 26 pct.-ii sanaartornermik suliffeqarfintti ilinniartuupput amerlanerpajallutik, niuerermik suliffeqarfittit (20 pct.) aamma pisortat allaffii kiffartuusiviilu (21 pct.) ilinniartuutaasa amerlanerpaat tullerigaat. Suliffeqarfittit niuerermik suliaqartut aamma sanaartornermik sanaartorfigissaanermillu suliaqartut sulisui ilinniarsimasut eqqarsaatigalugit ilinniartoqarnerpaajupput, tassa sulisut ilinniarsimasut 100-ugaangata 22-nik aamma 20-nik ilinniartoqaramik. Suliaqarfittit tamaasa isialugit agguaqatigiissillugit ukiumut 10-nik ilinniartoqartarpuit.
- Ukiut kingullit tallimat ingerlanerini ilinniartut ukioqqortunerulersimapput. 2012-imu ilinniartut 25-t ataallugit ukiullit 60 pct.-iusimapput. 2020-mi 40 pct.-iinnanngorsimallutik.

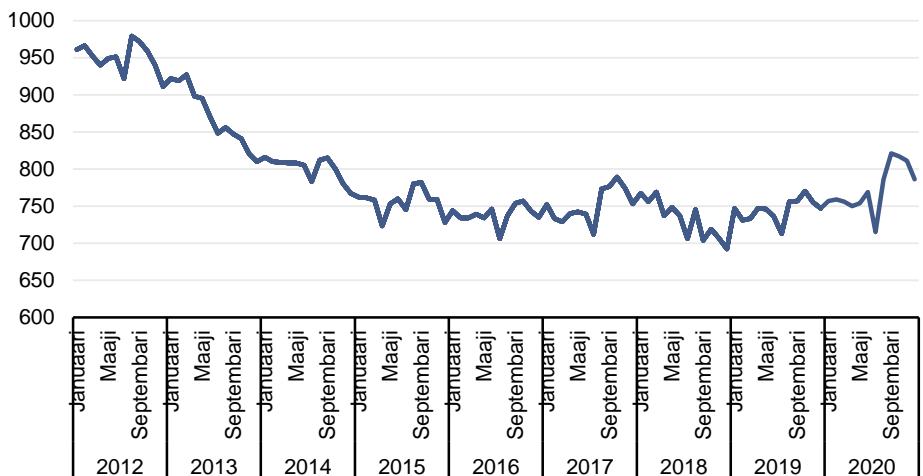
Nassuaat

Ilinniartunut inissanut tunngasut kisitsisitigut paassisutissani taamaallaat inuussutissarsiornermik ilinniartut pineqarput, ilinniartunut tapisisartut kisimik pineqarlutik. Ilinniagaqarnermusisartut ilanngunneqanngillat. Tassunga tunngasunik paasisaqarnerorusukkuit immikkoortoq periaatsimut tunngasoq atuarsinnaavat.

Saqqumersitami taaguut ”ilinniartut ukiumut” atorneqarpoq. Ilinniartoq ukiumut tassaavoq ilinniartoq qaammatini 12-ini. Ilinniartoq ataaseq qaammatini 12-ini ilinniartuusinnaavoq imaluunniit ilinniartut marluk qaammatini 6-ini.

2020-mi ukiumut ilinniartut 773-iusimapput 2020-mi ukiumut ilinniartut 773-iupput. 2019-imut sanilliullugu 4 pct.-inik ikannerupput. Ilinniartut ukiumut 2012-imut sanilliullugit 177-inik ikinnerupput. 2015-ip tungaanut ilinniartut ikilinerpaasimapput. 2017-imu ukiup affaani kingullermi ilinniartut amerleriarneri 2017-imu ilinniartunut amerlisitsinnikooriarlutik, 2018-mi ukioq tamakkerlugu ikiliaallapput.

Titartagaq 1. Ilanniartut qaammatikkaarlugit amerlassusaat, 2012-2020

Najioqquaq: Naatsorsueqqissaartaarifik- kisitsisit Kisitsisaataasivimmi takuneqarsinnaapput (<https://bank.stat.gl/UDNLBR>).

Sanaartornermik suliaqartut aamma sanaartorfigissaanermik suliaqartut ilinniartoqarnerupput

Sanaartornermik suliaqartut aamma sanaartorfigissaanermik suliaqartut 2020-mi ilinniartut 26 pct.-iinik ilinniartuuteqarput, niuernermik suliffeqarfiiit aamma pisortat allaffii kiffartuusiviilu tulliullutik. Suliaqarfiiit taakku ilinniartut 66 pct.-iinik ilinniartoqarput.

Niuernermik suliffeqarfiiit ilinniartui ikilinerpaasimapput, 2012-imiiit 2020-mut 78-inik ikilisimagamik. 2012-imiiit 2020-mut suliffeqarfiiit ilinniartui amerlinerpaajusimasut tassaapput aalisarnermik suliaqartut, piniarnermik suliaqartut aamma nunalerinermik suliaqartut, taakkunani ilinniartut 20-nik amerlisimapput. Ilinniartut ikilisimagaluartut aalisarnermik, piniarnermik aamma nunalerinermik suliffeqarfiiini ilinniartut amerlatsissimapput.

Tabel 1: Ukiutut ilinniartut suliffeqarfinnut immikkoortillugit, 2012, 2016 aamma 2020

	2012		2016		2020	
	Amerlas-susaat inngorlugu	Pct. -	Amerlas-susaat inngorlugu	Pct. –	Amerlas-susaat inngorlugu	Pct. -
Aalisarneq, aalisakkanik tunissassiorneq niuernerlu	11	1	23*	3	31	4
Aatsassiorneq	7	1	3	0	4	1
Atortussiorneq	14	1	9	1	7	1
Innaallagiamik imermillu pilersuineq	16	2	15	2	28	4
Sanaartorneq	227	24	198	27	199	26
Niuertunik pilersuineq atugassanillu nioqquteqarneq	235	25	159	21	157	20
Assartuineq assartugassalerinerlu	114	12	72	10	91	12
Akunittarfiiit neriniartarfiiillu	53	3	19	3	18	2
Paassisutissalerineq attaveqaatilerinerlu	40	4	42	6	24	3
Aningaaseriviit, aningaasaliisarfiit sillimmasiisarfiillu	8	1	6	1	3	0
Innissanik attartortitsinerit sullissinerillu allat Namminersortunit, ilisimatusarnikkut teknikkikullu suliaqartunit kiffartuussinerit	32	3	13	2	12	2
Allaffissornikkut kiffartuussinerit	6	1	3	0	11	1
Pisortat allaffissorerat	180	19	159	22	165	21
Kiffartuussinerit allat	28	3	15	2	13	2
Paassisutissaqanngutsut	-	-	1	-	8	1
Katillugit	950		739		773	

*28.06.2021-mi kisitsit iluarsineqarpoq

Najoqputaq: Naatsorsueqqissaartarfik – kisitsit kisitsisaataasivimmi takuneqarsinnaapput (<https://bank.stat.gl/UDNLBR>).

Ilinniartut amerlassusaat – nassuaaneq

Suliffeqarfik ilinniartuuteqassaguni suliamut tunngasunik ilinniarsimasunik ilinniartumut ilinniartiisisinnaasunik sulisoqassaaq. Suliffeqarfiiit suliaat tunngavigalugit ilinniartunik tigusisartut amerlassusaat iluamik takutinniarlugu sulisut ilinniarsimasut amerlassusaat ilinniartut amerlassusaanut sanilliunneqassapput.

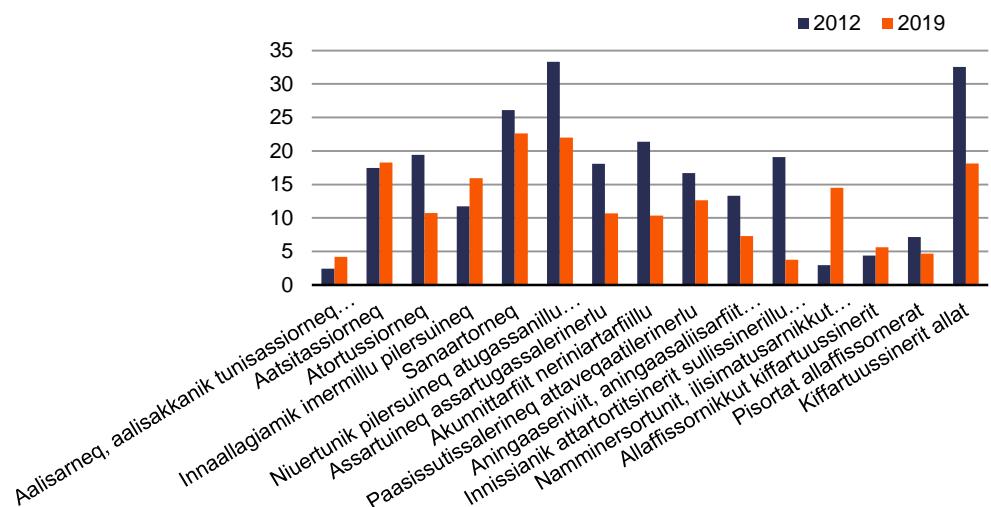
Ilinniartut sulisut ilinniarsimasut 100-ugangata amerlassusaat naatsorsuutigineqarpoq. Ilinniartut inuuussutissarsiut ilinniagaat apeqquatainnagu suliffeqarfiiit ilinniartuutillit suliaat suunersut pineqarput. Kisitsisinik nutaanernik suli piareersimasoqannginberra pissutaalluni suliffeqarneq pillugu paassisutissat 2019-imeersut ilinniartut amerlassusaat naatsorsorneqarput.

Ilinniarlutik naamassisut amerlanerit sanaartornermik ilinniagaqarput

2012-imiit 2019-imi agguaqatigiissillugu ilinniartut amerlassusaat 15-init 10-inut ikilisimapput. Suliffeqarfinnut sulisut ilinniarsimasut amerlanerulersimapput ilinniartunut sanilliullugit. Taamaattumik 2012-imut sanilliullugu suliffeqarfinni ilinniartut ikilisimanerinut sulisut ilinniarsimasut ikilisimanerinik pissuteqanngilaq.

2019-imi suliffeqarfiiit sanaartornermik suliaqartut aamma suliffeqarfiiit niuertunik pilersuisut atugassanillu nioqquteqartut amerlanerpaanik ilinniartuuteqarsimapput. Taamanikkut sulisut ilinniarsimasut 100-ugaangata ilinniartut 22-usarsimapput aamma 20-usarsimapput.

Titartagaq 2. Suliaqarfiiit akornanni ilinniartut amerlassusaat, 2012 aamma 2019

Nassuaat: Ilinniartut amerlassusaat, sulisut ilinniarsimasut 100-inut ilinniartut amerlassusaat.

Najooqtaq: Naatsorsueqqissaartarfik - nammeneq naatsorsukkat (<https://bank.stat.gl/UDNLBR> aamma <https://bank.stat.gl/ARNBFB8>).

Ilinniartut ukioqqortusiartorput

2020-mi ilinniartut amerlanersaat tassa 63 pct.-ii 20-niit 29-inut ukioqarput. Ikittuinnaat 20-t ataallugit ukioqarput. 2012-imili ilinniartut ukioqqortusiartorput. 2012-imi ilinniartut 60 pct.-ii 25-t ataallugit ukioqartut 2020-mi ilinniartut 40 pct.-imut apparsimapput. Ilinniartut 25-init 34-inut ukiullit amerlinerusimapput. Tamanna ilutigalugu innuttaasut akornanni inuuusuttuaqqat ikilippit, ilinniartulli ikilinerisut ikilitiginngillat.

Tabel 2. Ilanniartut ukiuinut immikkoortillugit, 2012-2020

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Pct.								
< ukiut 20	14	9	8	7	9	9	9	8	9
Ukiut 20-24	46	48	46	40	37	35	33	32	32
Ukiut 25-29	24	26	27	30	29	30	31	31	32
Ukiut 30-34	9	10	11	13	15	14	13	15	14
Ukiut 35-39	3	3	4	5	6	5	6	8	8
40->	4	5	5	5	6	6	7	6	6

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – nammineq naatsorsukkat (<https://bank.stat.gl/UDNLBR> aamma <https://bank.stat.gl/ARNFB8>)

Periaaseq

Siunertaq

Inuussutissarsiummik ilinniarfiit amerlanersaat aallartiffigineqarsinnaapput taamaallaat ilinniarnermi suliffimmik misiliiffissamik nassaarsimasunit. Taamaattumik inuussutissarsiummik ilinnialersut amerlassusaanut ilinniarluni suliffissat apeqquaasorujussuupput. Ilanniartunut inissat pillugit kisitsisitigut paasissutissat inuussutissarsiornermiq ilinniarfinnut kisitsisitigut paasissutissat saniatigut paasissutissiineruvoq. Kisitsisitigut paasissutissani suliffeqarfiit suliaqarfiini ilinniartut agguataarsimaneri aamma takuneqarsinnaavoq.

Datat tunngavigineqartut

Ilinniagaqarnersiuteqartitsivimmit ilanniartunut tapit tunngavigalugit kisitsisitigut paasissutissat suliarineqarput. Ilanniartumut ataatsimut qaammammut ataasiarluni suliffeqarfiit tapisisarput. Aningaasaqarnermut inatsimmut ilanngunneqartarpuit ilanniartunut tapisiat qanoq annertugitinissaat (takuuk konto pingaaneq 40.02.06, Ilinniarnermi tapiissutit meeqyanullu tapit) ilinniarfiit suuneri ukiullu ilinniarfiusut apeqquaallutik tapit assiginneq ajorput.

Ilinniartut INUILI-mi KTI-milu sungiusarlutik suliffissarsisinnaanngikkunik ilinniarfimmiiutigalutik sungiusarsinnaapput. Ilanniartut ilinniarfimmiiutigalutik sungiusartut allaaserisami uani ilaanggillat.

Periaaseq

Ilanniartunut tapisiat tunngavigalugit ilanniartunut inissat qaammatikkaarlugit naatsorsorneqartarpuit. Ukiup ingerlanerani kukkusumik ilanniartunut tapisisut aamma ilanniartunut tapisinngitsoortut ukiup tulliani marsimi iluarsineqartarpuit.

Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit Det Centrale Virksomhedsregisterimi (CVR) 1. januar 2018-imiit nalunaarsugaapput. Suliffeqarfiit sunik suliaqarneri tessani allaqqapput branchelersueriaaseq nutartigaq DB07 atorlugu. Siornatigut Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiummik Ingerlataqartunik Nalunaarsuiffik (IIN) atorlugu suliffeqarfiit sunik suliaqarnerinut immikkoortiterneqarput, branchelersueriaasitoqaq GB2000-mik

taaneqartartoq atorlugu. Branchinut tunngassuteqartut saqqummersitami uani kingumoortumik iluarsanneqarput.

Ilinniarnermut atatillugu sulinermut atassuserniarlugu ilinniartunut tapisiat pillugit paasissutissat ilinniagaqarnersiuteqartitsivimmit paasissutissanut taputartuullugit suliarineqarput,

Naatsorsuineq

Ilinniartut pilluigit naatsorsuutit qaammatikkaarlugit, suliarineqarput suliffeqarfii suliaqarfinut, ilinniarfinnut (ISCED Fields of Education 2013) aamma distriktinut (kommuniusimasunut) immikkoortillugit. Tabelit tamarmik suiaassutsinik aamma ukioqqortussutsinik immikkoortitsiviusinnaapput.

Ajoqutit aamma ilanngutinngitsuukkat

Kisitsisitigut paasissutissanut ilinniartut suliffeqarfii ilinniartumut tapisisartut taamaallaat ilanngunneqarput. Inuuussutissarsiummik ilinniartut ilinniarnermi suliffigisaat kisimik ilinniartunut tapisisarput. Taamaattoqarnera pissutaalluni ilinniartut uku kisitsisitigut paasissutissanut ilaangillat:

- Ilinniartut inersimasut
- Ilinniartut ilinniagaqarnermusartut, ass. inulerinermik suliaqartut, ulluunerani neqeroorutini ikiortit aamma peqqissaannermik ikiortit
- Ilinniartut ilinniarfimmi suliffimmik misiliisut
- Ilinniaqqittut suliffimmik misiliisut, ass. Akademimik ilinniagallit

Ilisarnaatinut nassuaatit

... Paasissutissat pigineqanngillat
.. Paasissutissat tatiginangitsut ilisarinnersitsisinnaasulluunniit
. Kisitsisitaqarsinnaanngitsut
0 Affaanit mikinerusut
- Nul
* Kisitsisaagallartut imaluunniit missingersuut

Saaffissaq

Emil Malta

E-mail: emim@stat.gl

Ilinniartitaaneq

Naatsorsueqqissaartarfik

Postboks 1025 · 3900 Nuuk

Oqr.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90

www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

